

Poslední výroky známých (ne)smrtelných

The last statements by famous (im)mortals

IVO BUDIL

Metropolitní univerzita Praha, Dubecská 900/10, 100 31

Ve svém dalším díle nazvaném *Poslední výroky známých (ne)smrtelných* pohybujícím se na rozhraní poezie, aforismů, mystifikace, encyklopedie a didaktického textu si prof. Jaroslav Malina vytyčil mimořádně ambiciózní úkol. Uskutečnil výpravu do prakticky celých známých dějin lidstva a různých civilizačních okruhů včetně starověkého Akkadu, Číny, Egypta či Indie nebo středověké mongolské říše. Na základě fiktivního „posledního výroku“ reálných, mytologických a legendárních postav se pokusil charakterizovat prostřednictvím poetické zkratky „otisk v dějinách“ určité významné osobnosti či proslulé bytosti.

Nejde přitom o nezávaznou postmoderní hru, ale o pozoruhodné intelektuální a poetické úsilí o vystižení přínosu nejrozličnějších umělců, panovníků, státníků, vědců a myslitelů tak, jak se zachoval v kulturní paměti lidstva.

Poslední výroky známých (ne)smrtelných bezpochyby obdobně jako předchozí Malinovy knihy zaujmou širokou veřejnost. Zsvěcené vzdělance pobaví nebo inspirují některé autorovy postřehy. Studenti a všichni zájemci o dějiny lidstva pak naleznou v textu mnoho ponaučení.

Přebal: Jaroslav Malina, *Poslední výroky známých (ne)smrtelných*. Brno: Di-dot, 272 str., ISBN 978-80-908416-1-1.

Fíkové listy „cudnosti“ z doby křížových výprav

Fig leaves of „chastity“ from the time of the Crusades

EVA JOZÍFKOVÁ

Katedra biologie PŘF UJEP, Ústí nad Labem

V hříčce s fiktivním unikátním archeologickým nálezem, tedy fíkovými listy, které rytíři předávali svým dámám k přikrytí ohanbí předtím, než se vzdělili na dlouhou cestu, nás profesor Malina seznamuje se vzkazy na těchto listech. „Autory dochovaných nápisů“ psaných verši rozmarnými, hanbatými, filozofickými i vedenými „hubou nevymáchanou“ jsou lidé rozmanitých nátur, kteří vyjadřují nejrozličnější přístupy k jednomu z nejstarších témat lidstva, tedy sexuálnímu potěšení partnerky někoho jiného. Červenání zaručeno. Autor nás postupně obeznámí s jednou i druhou stranou listu, tedy se vzkazem a případnou odpovědí, a dokonce s listy „podvrženými“, kdy se důvtipný čtenář může zamyslet nad vodítky k přesné „dataci nálezů“. Text doprovází reprodukce významných historických výtvarných děl, zejména s tematikou Adama a Evy, a reprodukce děl současných českých autorů. Živým jádrem díla je pak pečlivě vypracovaný text vysvětlující pojmy

Přebal: Jaroslav Malina, *Fíkové listy „cudnosti“ z doby křížových výprav*, Brno, Akademické nakladatelství CERM, 132 str., ISBN 978-80-7623-074-3.

a narážky ve vzkazech. Tento text psaný čtivou a výstižnou formou doslova vtahuje člověka do období, na něž se autor zaměřil. Jednotlivá vysvětlení pak skládají jako kaleidoskop celkový obraz. Tato vysvětlení zahrnují pojmy, osoby a jevy z „epochy vzniku nálezu“, a také širší historii a jevy spojené

se sexualitou člověka i formami umění. Text je doplněn krátkými medailonky výtvarníků reprodukováných děl. Nad verši o fiktivních událostech, které přitáčily navzdory názvu občas i v necudné košilce tak čtenář přijme mnohem více poznání skutečného světa, než původně zamýšlel.